

KOMUNIKÉ XIX. MEDZINÁRODNEJ PORADY REDAKTOROV FILOZOFICKÝCH A SOCIOLOGICKÝCH ČASOPISOV SOCIALISTICKÝCH KRAJÍN

Po viacročnej prestávke sa konala vo Varšave od 30. V. 1988 do 2. VI. 1988 porada redaktorov filozofických a sociologických časopisov socialistických krajín, ktorú organizoval Ústav filozofie a sociológie PAN spolu s redakciou časopisu *Studia Filozoficzne*. Samotnú poradu otvorili zástupcovia Ústavu filozofie a sociológie PAN.

Konferencie sa zúčastnili delegáti z Bulharskej ľudovej republiky, Maďarskej ľudovej republiky, Nemeckej demokratickej republiky, Poľskej ľudovej republiky, ZSSR, ČSSR. Nezúčastnili sa jej delegáti z Rumunskej socialistickej republiky a delegáti z neeurópskych socialistických krajín.

Jedným z hlavných bodov porady bola téma referátu, ktorú predniesol hlavný redaktor poľského filozofického časopisu *Studia Filozoficzne* Józef B o r g o s z. Názov referátu bol *Filozofické problémy vojny, mieru a sociálneho pokroku*. Vyvolal veľký záujem účastníkov stretnutia; mnohí z nich pri jeho posúdení sa zamerali na množstvo závažných otázok týkajúcich sa problémov vojny a mieru, nového myslenia, osudov ľudstva v súčasných podmienkach, vzájomného vzťahu všeobecnoľudských a sociálno-triednych prístupov. S tým zároveň súviseli otázky o spôsobe existencie dvoch politicky a ideologicky odlišných systémov, krízy marxistickej filozofie, rôznych prístupov k jej riešeniu v rámci marxistickej filozofie v rôznych socialistických krajinách a otázky rôznych modelov socializmu.

Konštatovalo sa, že napriek tomu, že sa na predchádzajúcej medzinárodnej porade v Budapešti r. 1985 dohodlo, že sa budú uvádzať ročenky časopisov, táto požiadavka sa nespĺnila. Účastníci porady sa zhodli v tom, že v súčasnosti sa prejavuje nedostatok informovanosti medzi jednotlivými redakciami a potreba lepšej informovanosti.

Jednotliví predstavitelia v priebehu porady informovali o perspektívach a plánoch svojej činnosti (napr. sovietski filozofi vo svojich časopisoch *Voprosy filozofii* a *Filozofskije nauki* sa rozhodli rozšíriť dané rubriky o nové tematické okruhy — prehodnotenie historicky sporných období v rámci socializmu, uverejňovanie prác mnohých sovietskych a ruských filozofov, ktorí neboli doteraz publikovaní atď., ďalší predstavitelia z iných redakcií sa zaoberali možnosťou uverejňovať vo filozofických časopisoch diela aj nemarxistických filozofov ako reprezentantov rôznych filozofických smerov), predniesli mnohé návrhy zamerané na intenzifikáciu spolupráce filozofických a sociologických časopisov socialistických krajín (napr. návrh delegátov *Filozofického časopisu* vydať zborník najlepších statí v anglickom jazyku alebo návrh bulharských filozofov usporiadať medzinárodný konkurz o najlepšiu stať).

Na porade sa prijali nasledujúce odporúčania:

1. Vytvoriť pravidelnú systematickú vzájomnú informáciu o najzaujímavejších článkoch a iných materiáloch s cieľom ich prípadného prekladu a publikovania v iných krajinách.

2. Premyslieť otázku o vzájomnom publikovaní prehľadov filozofických a sociologických časopisov socialistických krajín.

3. Vydávať v anglickom jazyku ročenku statí, ktorá by reprezentovala filozofické a sociologické časopisy socialistických krajín. Premyslieť otázky spojené s technickou realizáciou tohto návrhu.

4. Premyslieť otázku o organizácii medzinárodného konkurzu o najlepšiu stať, ktorá by bola publikovaná vo filozofických a sociologických časopisoch socialistických krajín a zameraná na tematiku nadchádzajúcej porady redakcií časopisov.

5. Predložiť na nasledujúce stretnutie filozofických a sociologických časopisov socialistických krajín, ktoré sa bude konať o 2 roky v Bulharsku, tézy, ktoré sa budú týkať témy nasledujúcej porady *Univerzálne princípy a národné modely socializmu: filozofické a sociologické problémy*.

6. Prihliadnuť na zorganizovanie zvláštneho zasadania sociologických časopisov v rámci nasledujúcej porady redaktorov filozofických a sociologických časopisov.

Šéfredaktor poľského časopisu *Dialektika a humanizmus* informoval delegátov porady o akcii, ktorú organizuje tento časopis pri príležitosti 70. výročia založenia Poľskej republiky. Ide o konferenciu, na ktorej by sa mali zúčastniť polonisti zo socialistických krajín, resp. filozofi zaoberajúci sa súčasnou poľskou históriou.

Na porade sa rozhodlo, že na budúce stretnutie redaktorov za zabezpečiť účasť aj zástupcov filozofických a sociologických časopisov z Južoslávie a neurópskych socialistických krajín, ako aj zástupcov marxistických filozofických a sociologických časopisov z nesocialistických krajín.

Účastníci na záver vyjadrili spokojnosť s priebehom porady a mnohými podnetmi, ktoré sa v rámci nej zrodili a vyjadrili poďakovanie organizátorom porady.

Redakcia

XV. ROČNÍK MEDZINÁRODNEJ VARNIANSKEJ FILOZOFICKEJ ŠKOLY

To, čo bolo v záverečnom hodnotení predchádzajúceho XIV. ročníka Medzinárodnej varnianskej filozofickej školy vyjadrené ako zámer (totož vytvoril väčší priestor pre vecnú diskusiu a konfrontáciu rôznych stanovísk a prístupov), vstúpilo počas jej XV. ročníka do štádia realizácie. Postupujúci proces prestavby zasiahol aj do procesu filozofickej reflexie a výrazne poznačil aj rokovanie tohtoročného stretnutia filozofov v Dome vedeckých pracovníkov v rekrečanom stredisku Družba na pobreží Čierneho mora. Toto už tradičné stretnutie významných osobností z oblasti filozofie s jej mladšími adeptmi možno bez nadsádzky nazvať „prestavbovým“, a to nielen podľa frekvencie pojmu „perestrojka“ v jednotlivých vystúpeniach, ale do istej miery aj podľa spôsobu nastoľovania mnohých filozofických problémov.

Už prvé dva hlavné referáty v prvý deň plenárnych zasadnutí naznačili smer, ktorým sa neskôr uberalo aj rokovanie v dvoch sekciách a pri dvoch okrúhlych stoloch. Člen korešpondent AV ZSSR V. V. Stopin vo svojom referáte *Potreby epochy a rozvoj marxistickej filozofie* načrtnol vo všeobecných rysoch situáciu v súčasnom svete, ktorej podstatným rysom je podľa neho skutočnosť, že na rozdiel od doterajšieho vývinu tzv. technogénnej civilizácie,